

Uitvoeringsplan afval en grondstoffen

Behorend bij het Grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025

Minder restafval, meer recyclebare – zuivere – grondstoffen

gemeente
Noordwijk

2021 - 2025

In opdracht van	<i>Gemeente Noordwijk</i>
Team IPR Normag	<i>Drs. ing. P.M.J. de Bruin (Paul)</i> <i>R.H.F. Oldenhof MSc.(Ruben)</i> <i>R.A. Zuyderduyn (Ronald)</i> <i>M. Jongeneelen MSc (Mira)</i>
Team Marintel	
Projectnummer IPR Normag:	101161
Aantal pagina's:	67

Versiebeheer

Status	Datum	Distributie
Onderhanden concept	5 juni 2020	Ambtelijke projectgroep Bespreking op 12 juni 2020 (9.30 – 11.30 uur)
Concept	10 juni 2020	Intern document
Concept	27 juli 2020	H 3. Ambtelijke projectgroep: financieel adviseurs Bespreking op 30 juli (11.30 uur)
Concept v2	30 juli 2020	H 3. Ambtelijke projectgroep en financieel adviseurs
Concept v3	23 augustus 2020	Ambtelijke projectgroep. Bespreking op 31 augustus 2020
Concept v4	9 september 2020	Ambtelijke projectgroep. Bespreking 14 september 2020
Concept v5	16 september 2020	Ambtelijke projectgroep. Bespreking 21 september 2020
Concept v6	24 september 2020	Stuurgroep en ambtelijke projectgroep. Indeling van tabellen in bijlage 4 en 5 aangepast. Inhoudelijk en cijfermatig geen wijzigingen.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
1.1 Achtergrond en doel van het Uitvoeringsplan.....	4
1.2 Output participatieproces	5
1.3 Pakketten	5
1.4 Leeswijzer	6
2 Samenvatting ambities en doelstellingen	8
3 Maatregelen	10
3.1 Inrichting beheer- en beleidsfunctie gemeente.....	10
3.2 Service en voorzieningen: laagbouw	12
3.3 Service en voorzieningen: hoogbouw	15
3.4 Service en voorzieningen: gemeentebreed	16
3.5 Service en voorzieningen: milieustraat en grofvuil	20
3.6 Communicatie en participatie.....	21
3.7 Handhaving.....	26
4 Financiën en planning	28
4.1 Uitgangspunten berekeningen	28
4.2 Overzicht investeringen effecten pakketten	29
4.3 Samenvattend per pakket.....	32

Separaat bijgevoegd:

Bijlagen Uitvoeringsplan afval- en grondstoffen 2021-2025	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
bijlage 1	Startsituatie inzamelvoorzieningen (niet geharmoniseerd)..... 38	
bijlage 2	Aanpassen verordeningen en uitvoeringsregels	40
bijlage 3	Technische uitgangspunten rekenmodel	41
bijlage 4	Overzichtstabel onderbouwing maatregelen en kosten	42
bijlage 5	Planning en jaartabellen.....	43
bijlage 6	Analyse kostenontwikkeling restafval.....	46
bijlage 7	Bijlage burgerparticipatie afval Noordwijk 2020.....	50

1 INLEIDING

1.1 Achtergrond en doel van het Uitvoeringsplan

Op 1 januari 2019 is uit de samenvoeging van Noordwijkerhout en Noordwijk de dynamische en unieke nieuwe gemeente Noordwijk ontstaan. De samenvoeging heeft tot gevolg dat beleid van de gemeente Noordwijk omtrent huishoudelijk afvalbeheer verder ontwikkeld en geharmoniseerd moet worden. Daartoe heeft de gemeente Noordwijk het Grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025 ontwikkeld en vastgesteld.

Het Grondstoffenbeleidsplan presenteert de bestuurlijke visie op het huishoudelijk afval- en grondstoffenbeheer, de ambitie en doelstellingen en de kaders voor de maatregelen waarmee de gestelde ambities en doelen bewerkstelligd gaan worden. Het vastgestelde Grondstoffenbeleidsplan is strategisch en kaderstellend van aard. De algemene uitgangspunten staan beschreven in het Grondstoffenbeleidsplan.

Het voorliggende Uitvoeringsplan 2021 – 2025 sluit aan op het vastgestelde Grondstoffenbeleidsplan en presenteert de maatregelen en activiteiten die in de komende periode hun beslag kunnen gaan krijgen.

Het beleidsplan en Uitvoeringsplan zijn opgesteld in samenwerking met de diverse betrokken functionarissen in de gemeentelijke organisatie op de domeinen waarop deze plannen betrekking hebben, het team van onderzoeks- en adviesbureau IPR Normag en ten behoeve van het participatietraject bureau Marintel.

Dit Uitvoeringsplan omvat een integraal pakket van maatregelen en biedt keuzemogelijkheden in de vorm van varianten. De keuzemogelijkheden worden voorgelegd aan het college en de raad. Het gekozen pakket van maatregelen wordt in de periode 2021 – 2025 geëffectueerd.

Nadat het Uitvoeringsplan is vastgesteld start de realisatiefase en wordt hiertoe een (project)organisatie ingericht. Binnen deze projectorganisatie gaan de betrokken beleidsambtenaren van de gemeente Noordwijk, in samenwerking met de inzamelorganisatie de praktische uitvoering van het uitvoeringsplan voorbereiden. Met het oog op de tijdelijk extra benodigde capaciteit om de uitvoering van maatregelen voor te bereiden en te begeleiden, wordt tijdelijk een (externe) projectleider aangesteld. Voor elk van de maatregelen wordt daartoe een beknopt projectplan opgesteld.

1.2 Output participatieproces

Ten tijde van het opstellen van dit Uitvoeringsplan zijn de inwoners betrokken bij de uitwerking van voorstellen voor voorzieningen en maatregelen voor afvalinzameling. Via het digitaal participatieplatform hebben inwoners suggesties gedaan, met elkaar (en via de moderator) gediscussieerd over de verschillende mogelijkheden en wensen, mogelijke knelpunten en ervaringen, et cetera.

In bijlage 7 zijn relevante wetenschappelijke kaders en de uitkomst van het Noordwijkse participatieproces uitgewerkt. Met de uitkomsten van het participatieproces is bij de uitwerking van het voorliggende Uitvoeringsplan rekening gehouden. Inwoners zijn betrokken bij het onderwerp afvalinzameling. In de bijlage zijn de belangrijks adviezen van inwoners en maatwerksuggesties voor maatregelen opgenomen.

Gemeente Noordwijk gaat na het vaststellen van dit uitvoeringsplan verder met het digitale participatieplatform 'Samen Noordwijk'. Ook bij de implementatie van het Uitvoeringsplan gaat het digitaal participatieplatform een nuttige functie vervullen. Nadere toelichting is opgenomen in de maatregelen rondom communicatie en participatie, paragraaf: 3.6.2.

1.3 Pakketten

Alternatieven op de complete uitvoering van het maatregelenpakket

In dit Uitvoeringsplan wordt uitgegaan van integrale uitvoering van alle gepresenteerde maatregelen. Uitvoering van dit integrale pakket van maatregelen wordt als voorwaarde gezien voor het behalen van de gestelde doelen uit het grondstoffenbeleidsplan, zoals een restafvalreductie van 38% en een scheidingspercentage van 70%.

Op verzoek van de gemeenteraad zijn twee aanvullende varianten c.q. scenario's samengesteld, waarbij het aantal te nemen maatregelen wordt ingeperkt.

Minder maatregelen betekent ook minder investeringen (met gevolgen voor de exploitatiekosten), maar tegelijk ook dat de verwachte ambities op het gebied van reductie restafval en meer en beter recyclebare grondstoffen moeten worden bijgesteld. Verminderde milieuprestaties ten opzichte van het integraal pakket leiden ook tot lagere 'vermeden kosten voor restafvalverwerking' en minder grondstofopbrengsten. Het risicoprofiel van de drie scenario's verschilt daardoor.

Zodoende wordt inzicht geboden in de inhoud, financiering en te verwachten effecten van een:

1. Pakket A, alleen harmonisatiemaatregelen
2. Pakket B, enkele beleidsmaatregelen aanvullend op harmonisatiemaatregelen.
3. Pakket C, integrale uitvoering alle maatregelen uit dit plan.

De maatregelen die voortvloeien uit de harmonisatie van beide gebiedsdelen zijn opgenomen in de variant "A". Deze inspanningen en investeringen hadden ook moeten plaatsvin-

den wanneer er geen grondstoffenbeleidsplan was vastgesteld. Bij harmonisatie geldt dat bij eventuele verschillen in het afvalbeheer tussen de gebiedsdelen Noordwijkerhout en Noordwijk de 'beste' voorziening of systeem als uitgangspunt dient.

Variante "B" omvat alle maatregelen uit variant "A" plus extra maatregelen gericht op het realiseren van minder restafval en meer zuivere grondstoffen.

In de "C" variant komen daar nog eens extra maatregelen bovenop om zo in 2025 de door de gemeenteraad gestelde doelstelling van 70% afvalscheiding in 2025 te realiseren.

In paragraaf 4.2 zijn de ramingen wat betreft afvalscheiding, grondstofhoeveelheden en het financieel perspectief per maatregel opgenomen.

Verdergaande opties niet geraamd

Pakket C bevat alle maatregelen die binnen de gestelde kaders van het grondstoffenbeleidsplan zijn gesteld. Met pakket C wordt de ambitie van Noordwijk van 70% afvalscheiding bereikt. Echter, dit is geen 'compleet' pakket in de zin dat alle mogelijke maatregelen worden ingezet om afvalscheiding te bevorderen. Veel Nederlandse gemeenten hebben verdergaande ambities dan Noordwijk met duurzaamheid en afvalscheiding. De Landelijke VANG doelstelling voor 2020 is al 75% afvalscheiding, dat is 5% hoger dan het Noordwijkse doel voor 2025.

Bovenop de maatregelen uit dit plan is er een palet aan maatregelen die overwogen kunnen worden bij een verdergaande ambitie. De internetdatabase vang-hha.nl biedt daarin veel opties. In een eventueel verdergaand pakket D of E zou maatregelen als 'diftar' en 'omgekeerd' inzamelen bevatten. Maatregelen die landelijk tot veel restafvalreductie en bijbehorende kostenreducties hebben geleid.

Dit type maatregelen valt vooralsnog buiten de kaders van het grondstoffenbeleidsplan en zijn niet opgenomen in dit plan.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 biedt een samenvatting van de ambities en doelstellingen zoals vastgelegd in het Grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025 van de gemeente Noordwijk. Dit door de raad vastgestelde Grondstoffenbeleidsplan geldt als fundament voor het voorliggende Uitvoeringsplan 2021 – 2025.

In hoofdstuk 3 worden de maatregelen nader toegelicht en uitgewerkt, inclusief de inrichting van de beheer- en beleidsfunctie in de gemeentelijke organisatie en de eventuele aanpassingen of aanvullingen die gewenst zijn voor de uitvoering van het voorliggende Uitvoeringsplan. Daarbij wordt opeenvolgend ingegaan op de voorzieningen voor het inzamelen en gescheiden aanbieden van recyclebare grondstoffen. Zowel gemeentebrede voorzieningen als de specifieke gebiedsgerichte voorzieningen in de laagbouw en/of hoogbouw. Vervolgens worden de maatregelen op het gebied van communicatie, inwonersparti-

cipatie en handhaving toegelicht. Bij de uitwerking van deze maatregelen worden ook de investeringen en verwachte financiële effecten voor de (jaar) exploitatie toegelicht.

Hoofdstuk 4 presenteert de financiën omtrent de realisatie van dit Uitvoeringsplan. Als eerste de investeringsopgave, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar de investeringen die het gevolg zijn van de gewenste harmonisatie en nieuw beleid. Vervolgens worden de gevolgen van het totale pakket aan maatregelen voor de (jaar)exploitatie geprognoseerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de benodigde investeringen en uitvoeringskosten van de maatregelen en de gedragsverandering die bij de inwoners wordt beoogd, waarbij wordt gestreefd naar het voorkomen en verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval door meer en betere scheiding van recyclebare grondstoffen.

In bijlage 5 wordt een planning gepresenteerd waarbij de verschillende maatregelen en de daarmee te verwachten effecten op de planhorizon van het vastgestelde Grondstoffenbeleidsplan 2021- 2025 worden geprojecteerd. Deze meerjarenprognose is van belang omdat maatregelen en de daarmee gemoeide kosten vooruit lopen op de beoogde gedrags- en financiële effecten.

bijlage 7 bevat de uitgangspunten, wetenschappelijke kaders en uitkomsten van het participatieproces. In de overige bijlagen vindt u nadere (technische) analyses en uitwerkingen.

2 SAMENVATTING AMBITIES EN DOELSTELLINGEN

Grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025 vormt de basis voor dit Uitvoeringsplan

Als uitgangspunt voor voorliggend Uitvoeringsplan geldt het door college en raad vastgestelde Grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025.

Dit hoofdstuk vat alleen de ambities en doelstellingen van het Grondstoffenbeleid van de gemeente Noordwijk samen.

Voor een nadere toelichting op relevante ontwikkelingen en wettelijke kaders, beschrijving van het huidig afvalbeheer in de gebiedsdelen Noordwijk en Noordwijkerhout en een nadere analyse van de huidige milieuprestaties en de perspectieven, wordt verwezen naar het Grondstoffenbeleidsplan. Ook voor de gekozen strategie en gestelde kaders in het Grondstoffenbeleidsplan wordt verwezen naar het Grondstoffenbeleidsplan.

Ambities en doelstellingen 2021 – 2025

In de huidige situatie bedraagt de hoeveelheid huishoudelijk restafval in de gemeente Noordwijk 217 kg per inwoner (fijn en grof restafval). Dit is aanzienlijk meer dan het landelijk gemiddelde. Ook vergeleken met referentiegemeenten presteert Noordwijk slecht en staat nog ver af van de VANG-ambities.

Een trendbreuk is daarom gewenst en wordt haalbaar geacht. Voor veel grondstoffen die zich nog in het restafval bevinden zijn al inzamelvoorzieningen beschikbaar. Onder het motto “wie ver wil komen moet dichtbij beginnen” vervullen onze inwoners en hun bereidheid om minder restafval te produceren en grondstoffen juist meer en beter te scheiden een sleutelrol. Het beleid van de gemeente Noordwijk stimuleert en faciliteert deze bereidheid.

De gemeente Noordwijk heeft met het vaststellen van het Grondstoffenbeleidsplan 2021-2025 de volgende doelen gesteld:

1. **Minder restafval, meer recyclebare – zuivere – grondstoffen.** We streven naar een reductie van het huishoudelijk restafval en toename van de gescheiden ingezamelde recyclebare grondstoffen. En tevens naar (gemiddeld) maximaal 135 kg restafval per inwoner per jaar. Ten opzichte van het peiljaar 2018 is dit een reductie van 38 %. Het afvalscheidingspercentage verbetert daarmee van 51% naar 70%.
2. **Servicemodel.** We willen het de inwoners gemakkelijk maken om grondstoffen gescheiden te kunnen aanbieden (accomoderend beleid), terwijl het aanbieden van ongescheiden restafval juist wordt ontmoedigd (restrictief beleid).
3. **Gebiedsgerichte aanpak.** We zorgen ervoor dat (inzamel) voorzieningen passen (maatwerk) bij de ruimtelijke kenmerken van een wijk of gebiedsdeel.
4. **Beheersbare kosten.** Onze lokale keuzes zorgen niet voor stijging van de afvalstoffenheffing. Dit met uitzondering van eventuele tijdelijke kostenverhoging, bijvoorbeeld als het effect van een maatregel waarmee een kostenverlaging wordt bewerkstelligd vertraagd

- is. Tijdelijke verhogingen worden opgevangen met een reserve of voorziening.
5. **Samen maken we Noordwijk.** We zien een cruciale rol voor inwoners op weg naar “Van Afval naar Grondstoffen” (VANG), want wie ver wil komen, moet dichtbij beginnen.
 6. **Slim pakket.** We kiezen een slim pakket aan passende maatregelen om, vanuit een hoge service, een eerste slag te maken op weg naar VANG. Een stevige basis voor toekomstige doorontwikkeling, met voldoende ruimte voor doorontwikkeling.
 7. **Een stevige basis.** De wijze van afweging op kosten-service-milieu en de ervaringen met het participatieproces stellen ons in staat om in de toekomst verder te bouwen op de gemaakte keuzes.
 8. **Regionale kansen.** We betrekken bij het kiezen van maatregelen in het Uitvoeringsplan de keuzes die buurgemeenten hebben gemaakt om kansen voor afstemming en samenwerking te benutten.
 9. **Heldere kaders.** We zijn naar inwoners helder over onze uitgangspunten en zetten binnen die kaders een vernieuwend participatieproces in om samen een succes te maken van de passende maatregelen.
 10. **Tijdigheid.** De contracten met de huidige inzamelaars zijn vooruitlopend op het nog te nemen raadsbesluit opgezegd per eind 2021.
 11. **Huishoudelijk afval.** De inzameling en verwerking van bedrijfsafval valt buiten de scope van dit beleidsplan. Het Grondstoffenbeleidsplan heeft betrekking op het domein inwoners-huishoudens-afvalstoffenheffing.

3 MAATREGELEN

In dit hoofdstuk worden alle maatregelen van dit uitvoeringsplan toegelicht, inclusief de financiële effecten per maatregel. In de kolom 'onderbouwing maatregelen' worden per maatregel de belangrijkste kenmerken met betrekking tot capaciteitsinzet en tarieven benoemd. In de kolom 'financiële effecten' worden vier componenten onderscheiden:

1. Investering: het eventueel te investeren bedrag dat met de maatregel is gemoeid (bijvoorbeeld het aanschaffen nieuwe inzamelcontainers). Investeringsen worden in de exploitatie verdisconteerd als rente en afschrijving.
2. Eigen kosten: kosten als gevolg van activiteiten in en door de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie.
3. Extern: kosten gemoeid met de inzet van de (externe) uitvoeringsorganisatie (c.q. de inzamelorganisatie of derden).
4. Exploitatiekosten per jaar: dit betreft de exploitatiekosten, exclusief de kosten en eventuele opbrengsten voor de verwerking en recycling van ingezamelde afval en grondstoffen.

Per maatregel is ook opgenomen of deze onderdeel is van pakket A, B of C. In het hoofdstuk Financiën en planning (h4) wordt een totaalraming van deze pakketten gepresenteerd, inclusief te verwachte effecten op de afvalhoeveelheden en de verwerkingskosten.

3.1 Inrichting beheer- en beleidsfunctie gemeente

3.1.1 *Huidige organisatie en gewenste maatregelen*

De afdeling Beheer Openbare ruimte (BOG) Groen, Water en Afval (GWA) draagt zorg voor de organisatie en (regie op de) uitvoering van het afvalbeheerbeleid conform het Grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025 en de daaraan verbonden 'plan do check act' cyclus.

BOG GWA is tevens verantwoordelijk voor de realisatie van dit Uitvoeringsplan, en stemt daarover af met de overige organisatieonderdelen zoals communicatie en handhaving. De uitvoering van de (geselecteerde) maatregelen gebeurt uiteraard in nauwe samenwerking met de uitvoeringsorganisatie die zorgdraagt voor de inzameling en be- en verwerking van de ingezamelde afval- en grondstoffen.

Naast de bestaande taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden (waaronder het uitvoering geven aan de maatregelen van dit Uitvoeringsplan) is in het kader van het Grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025 extra aandacht gewenst voor het registeren en monitoren van de gerealiseerde effecten en prestaties. Op deze wijze wordt bepaald of de beoogde doelen worden behaald en welke eventuele sturing of aanvullende maatregelen gewenst zijn. De activiteiten waaraan extra aandacht wordt geschonken zijn:

- Inrichten (afval)monitoring
- Tweejaarlijks uitvoeren sorteeranalyses

- Jaarlijks opstellen jaarverslag en actieplan

Registratie en monitoring bieden inzicht in de voortgang van de gestelde doelen en ambities en zijn gericht op de volgende prestatie-indicatoren:

- Doeltreffendheid afvalbeheer (grondstoffenmonitor, afvalscheiding en grondstoffen)
- Doelmatigheid afvalbeheer (kostenontwikkeling)
- Schone Straat (netheid locaties na inzameling en netheid van inzamelvoorzieningen)
- Handhaving (gerealiseerde activiteiten, activiteiten in de komende periode)
- Communicatie (gerealiseerde activiteiten, activiteiten in de komende periode)

3.1.2 Begroting additioneel: projectkosten

Als uitgangspunt geldt dat aansturing en regie op de uitvoering van het grondstoffenbeleid met de huidige reguliere beheer- en beleidsfunctie van de gemeente Noordwijk wordt bewerkstelligd. Dit gebeurt binnen de beschikbare budgettaire kaders en in samenwerking en afstemming met de geselecteerde uitvoeringsorganisatie voor de inzameldienstverlening en afval- en grondstoffenverwerking.

Er is geen additionele investering dan wel exploitatielast gemoeid met deze taken van de afdeling BOG GWA. Ook voor sorteeranyses is reeds budget opgenomen in de begroting voor het gemeentelijk afvalbeheer.

Ten behoeve van de implementatie van maatregelen in de realisatiefase (regie, aansturing en projectmanagement) is wel extra capaciteit benodigd. Voor (externe) inzet voor projectmanagement wordt rekening gehouden met een additionele personele inzet van gemiddeld 1 dag per week gedurende de planhorizon van het Uitvoeringsplan (2021 – 2025).

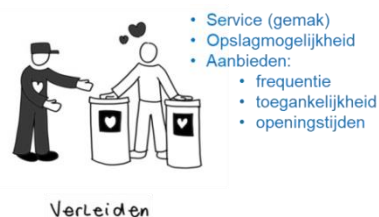
Onderstaand zijn de kosten van hier beschreven extra werkzaamheden 'beheer en beleid' opgenomen voor de planhorizon 2021-2025.

Zie voor een nadere toelichting bij de uitgangspunten omtrent de begroting van kosten en opbrengsten paragraaf 4.1.

Versie 04	Financiële effecten	Financiële effecten			Pakketten			
		Investering	eigen kosten/jr	extern/jr	Exploitatie/jr	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.1	Basis Afval en Grondstoffenbeleid	€ 0	€ 0	€ 41.600	€ 41.600			
1	Opstellen plannen		€ 0		€ 0	X	X	X
2	Externe projectmanagement			€ 41.600	€ 41.600	X	X	X
3	Sorteeranalyse (worden al uitgevoerd)			€ 0	€ 0	X	X	X

3.2 Service en voorzieningen: laagbouw

De gemeente gaat sturen door middel van het serviceniveau en het beschikbaar stellen van voorzieningen voor restafval en grondstoffen. Door het inwoners zo makkelijk mogelijk te maken om grondstoffen gescheiden aan te bieden en juist minder gemakkelijk om restafval aan te bieden, geeft de gemeente sturing aan het gewenste 'afvalgedrag' van de inwoners.

3.2.1 Extra minicontainer voor gescheiden inzameling van OPK aan huis laagbouw

Het huidige scheidingspercentage OPK bedraagt 68%. Er bevindt zich nog circa 22 kg herbruikbare OPK per inwoner per jaar in het huishoudelijk restafval. Er is dus een aanzienlijk verbeterpotentieel. Daarom wordt het inwoners in de laagbouw gemakkelijker gemaakt om oud papier en karton te scheiden door deze stroom met een extra minicontainer aan huis op te halen. Vanwege het toenemend aantal online bestellingen zijn er steeds meer verpakkingen. Het aan huis scheiden en tijdelijk opslaan van OPK, en het aan huis ophalen zal daarom als extra service en een stimulans voor beter scheiden worden ervaren.

Inwoners in de laagbouw (circa 12.700 huishoudens) krijgen daarom een extra minicontainer voor OPK. De introductie van deze OPK-minicontainer vindt plaats op vrijwillige basis. We hanteren daarbij het zogenaamde opt-outsysteem, waarbij elk huishouden een OPK-minicontainer ontvangt, maar deze mag teruggeven aan de gemeente, na een bepaalde periode van zeg 1 of 2 maanden. Een opt-out systeem heeft als voordeel dat inwoners de voorziening eerst in praktijk ervaren, voordat zij een definitief besluit nemen. De ervaring in andere gemeenten is dat dit de acceptatiegraad vergroot.

Om eventuele overcapaciteit van containers te voorkomen dan wel zo veel mogelijk te beperken, wordt in fases geïmplementeerd. Eventuele retour gekomen minicontainers kunnen zodoende worden ingezet in een volgende fase.

De gemeentebrede uitrol betreft circa 12.700 huishoudens in laagbouw. We gaan uit van 240 liter minicontainers. Herkenbaar aan een blauwe kleur. De inzamelfrequentie wordt afgestemd op het aanbod en stellen we vooralsnog op 13 keer jaar (1 x per 4 weken).

Inwoners in hoogbouw of huishoudens die (na de proefperiode) geen gebruik kunnen of willen maken van minicontainers aan huis, kunnen gebruik blijven maken van de verzamelcontainers die op strategische goed bereikbare plaatsen in de gemeente zijn geplaatst.

3.2.2 Gescheiden inzameling van PMD aan huis met zakken laagbouw

Het huidige scheidingspercentage PMD bedraagt slechts 30% en kan hierdoor worden verbeterd. Er bevindt zich nog circa 25 kg herbruikbare PMD per inwoner per jaar in het huis-

houdelijk restafval. Er is dus een groot verbeterpotentieel. Daarom wordt het inwoners in de laagbouw gemakkelijker gemaakt om PMD gescheiden aan te bieden door deze grondstoffen aan huis op te halen door middel van zakken. Inwoners van hoogbouwcomplexen kunnen gebruik maken van de reeds beschikbare wijkcontainers op strategische plekken, zoals supermarkten.

Vanwege het grote volume (en laag soortelijk gewicht) van PMD heeft het verder scheiden hiervan duidelijk invloed op het volume van het huishoudelijk restafval. Deze neemt fors af waardoor het onderscheid tussen waardevolle grondstoffen (PMD) en minder gewenst restafval visueel nog extra wordt benadrukt. Dit is vanuit communicatief oogpunt (bewustwording) een voordeel.

Het gescheiden aan huis inzamelen van PMD betekent dat de inzamel-frequentie van huishoudelijk restafval kan worden verlaagd en/of de container kan worden verkleind. De container zit immers minder snel vol. Zie hiervoor ook paragraaf 3.2.3.

De inzameling van PMD aan huis gebeurt met zakken. Dit heeft een aantal voordelen ten opzichte van inzameling met een minicontainer:

1. Een groter draagvlak onder de inwoners in vergelijking met het alternatief van nog een extra (vierde) minicontainer aan huis.
2. In de praktijk blijkt dat de zuiverheid van met zakken ingezameld PMD het grootst is¹. Met name door het gebruik van transparante zakken zodat duidelijk zichtbaar is welke materialen in de zak zijn gedeponeerd. Dergelijke PMD-zakken zijn bovendien niet geschikt om de vaak zwaardere andere materialen zoals restafval of gft in te deponeren.

Bij het gebruik van zakken moet rekening worden gehouden met eventuele verwaaiing door de wind en meeuwenoverlast. Dit kan worden voorkomen door 1) een duidelijke aanbiedinstructie met venstertijden voor inwoners zodat de tijd tussen het aanbieden van PMD-zakken en het inzamelen ervan zo kort mogelijk is, 2) het bevestigen van zakken aan elkaar of speciaal daarvoor aan straatverlichting te monteren kroonringen en 3) het gebruik van extra stevige (recyclebare) inzamelzakken.

De gemeentebrede uitrol betreft circa 12.700 huishoudens in laagbouw. De benodigde inzamelzakken worden door de gemeente beschikbaar gesteld en gefinancierd. De inzamel-frequentie bedraagt 18 keer per jaar ingezameld (1 x per 3 weken).

Nadat de maatregel is geïmplementeerd wordt de inzamel-frequentie gemonitord en eventueel aangepast aan de behoefte. Daarbij wordt rekening gehouden met de inzamel-frequentie van het restafval en het volgende mechanisme: hoe meer PMD via zakken wordt ingeza-

¹ Onderzoeksrapport "Samenstelling ingezameld kunststof/PMD verpakkingen: Fase2", Learning Center Kunststof Verpakkingsafval (LCKVA), 11 juli 2018.

meld, des te minder snel vult de minicontainer restafval zich vanwege het grote volume van PMD. Dit betekent dat de inzamelfrequentie van restafval verlaagd kan worden.

Een optie is om te starten met een proef in 1 á 2 wijken, alvorens in de gehele gemeente PMD aan huis in te zamelen met zakken. Op basis van de resultaten gedurende een periode van 6 tot 12 maanden, kan worden besloten tot verdere implementatie. De proef geeft inzicht in onder meer de inzamelrespons, de tevredenheid van de inwoners en de beheersbaarheid ten aanzien van verwaaiing en overlast van ongedierte. Voor het begeleiden van deze proef dan wel de gemeentebrede implementatie is rekening gehouden met (tijdelijk) extra personele inzet voor projectmanagement.

3.2.3 *Afstemming inzamelfrequenties restafval en volume restafvalcontainer*

De inzamelfrequenties voor het aan huis ophalen van restafval en grondstoffen wordt enerzijds afgestemd op de behoefte, maar worden anderzijds ook ingezet als sturingsinstrument.

Als de inzamelfrequentie voor restafval wordt verlaagd zullen de inwoners extra gestimuleerd worden om grondstoffen gescheiden aan te bieden. Uiteraard wordt hierin een balans gevonden om ongewenst ontwijkgedrag te voorkomen.

In combinatie met de overige maatregelen (inzamelfrequenties aan huis inzamelen van OPK en PMD en de optimalisatie van brengvoorzieningen in de wijk c.q. de mini-milieuparkjes in paragraaf 3.4.1) wordt de inzamelfrequentie voor huishoudelijk restafval aan huis verlaagd naar 18 keer per jaar (1 x per 3 weken).

Als extra service kan inwoners op termijn worden aangeboden om bij vervanging van de minicontainer, in plaats van de huidige 240 liter een kleiner volume container te kiezen (140 liter).

3.2.4 *Begroting additioneel Uitvoeringplan*

De volgende tabel presenteert de kostenbegroting voor de realisatie van de hiervoor beschreven maatregelen. Een voorbeeld ter verduidelijking: voor het aan huis inzamelen van OPK worden 12.765 minicontainers aangeschaft, waarmee een investering van circa € 380.000,- is gemoeid. De jaarlijkse exploitatiekosten voor het aan huis inzamelen van OPK bedragen circa € 170.000,-. Hierin zijn kapitaalslasten van de genoemde investering verdisconteerd. Dit is exclusief de be- en verwerkingskosten.

Versie 04		Financiële effecten				Pakketten		
		Investering	eigen kosten/jr	extern/jr	Exploitatie/jr	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.2	Laagbouw	€ 382.920	€ 0	€ 193.305	€ 193.305			
1	Aanhuis ophalen OPK in 3e container (13x/jaar)	€ 382.920		€ 170.424	€ 170.424			X
2	Aanhuis ophalen PMD in plastic zakken (18x/jaar)	€ 0		€ 118.186	€ 118.186	X		X
3a	Aanpassen ophaalfrequentie RST (-8x/jaar)			-€ 95.305	-€ 95.305	X		X
3b	Volume restcontainer verkleinen (140 ipv 240ltr)			€ 0	€ 0	X		X

3.3 Service en voorzieningen: hoogbouw

3.3.1 *Optimaliseren brengvoorzieningen voor inzameling OPK*

Het serviceniveau voor het gescheiden aanbieden van oud papier en karton bij hoogbouwlocaties wordt vergroot door het plaatsen van extra inzamelvoorzieningen (naast wijkcontainers). Er wordt rekening gehouden met circa 100 bovengrondse verzamelcontainers (1.000 liter) waarmee naar verwachting voor elke hoogbouwlocatie een goed bereikbare inzamelvoorziening beschikbaar is.

3.3.2 *Gescheiden inzameling van GFE bij hoogbouw*

In het huishoudelijk restafval bevindt zich nog circa 61 kg GFT/GFE per inwoner per jaar. Slechts 57% van het GFT/GFE wordt in de huidige situatie gescheiden ingezameld. Circa 40% van de huishoudens woont in hoogbouw of gestapelde bouw. Bij huishoudens in hoogbouw komt voornamelijk groente- fruit- en etensresten (GFE) en minder tot geen tuinafval (GFT) vrij. Bij een aantal hoogbouwlocaties zijn al maatwerkafspraken met bewoners gemaakt voor het gescheiden aanbieden van GFE.

Het bieden van meer en betere voorzieningen voor het gescheiden aanbieden van GFE bij hoogbouw draagt bij aan de gestelde ambities. Voor het verbeteren van de voorzieningen voor GFE bij hoogbouw wordt rekening gehouden met circa 88 extra locaties voor het gescheiden aanbieden van GFE.

De gescheiden inzameling van GFE bij hoogbouw wordt in de realisatiefase projectmatig verder voorbereid en geïmplementeerd. Nadat de locaties waar scheiding van GFE is gewenst bepaald zijn, worden deze voorzien van een verzamelcontainer. Bij het bepalen van de locatie wordt onder meer rekening gehouden met de bereikbaarheid en (beeld)kwaliteit van de buitenruimte.

De implementatie gebeurt gefaseerd, waarbij in de eerste fase wordt gestart met bovengrondse containers. Op basis van de ervaringen en resultaten wordt bepaald of bij de verdere implementatie een groter volume bovengrondse containers gewenst is, dan wel ondergrondse containers worden geplaatst.

Om het voor inwoners gemakkelijker te maken om het GFE thuis te verzamelen – waarna het naar de verzamelcontainers wordt gebracht - wordt voorlichting geven over de mogelijkheden van bijvoorbeeld het gebruik van bakjes of (composteerbare) zakjes. Eventueel worden deze door gemeente beschikbaar gesteld². Er wordt (ook financieel) rekening gehouden met het door de gemeente verstrekken van verzamelbakjes.

Verder zal in de communicatie en bij de bewonersparticipatie aandacht worden gegeven aan

² Daarbij wordt uitgegaan van een kostendekkende prijs voor het beschikbaar stellen ervan.

de ervaringen en suggesties van inwoners met het scheiden van GFE in de hoogbouw en de behaalde resultaten.

Deze transitie zal worden ondersteund door een gemeentebrede communicatiecampagne omtrent het voorkomen van voedselverspilling en het belang van gescheiden aanbieden van GFT en GFE.

3.3.3 Begroting additioneel Uitvoeringplan

De volgende tabel presenteert de kostenbegroting voor de realisatie van de hiervoor beschreven maatregelen.

Versie 04		Financiële effecten				Pakketten		
		Investering	eigen kosten/jr	extern/jr	Exploitatie/jr	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.3	Hoogbouw	€ 637.250	€ 0	€ 152.060	€ 152.060			
1	Apart inzamelen OPK (100 containers)	€ 250.000		€ 65.120	€ 65.120			X
2a	Uitbreiden apart inzamelen GFT (+88 bovengr.)	€ 218.750		€ 63.350	€ 63.350	X	X	X
2b	Verstrekken 6.740 keukennemertjes hoogbouw	€ 168.500		€ 23.590	€ 23.590			X

3.4 Service en voorzieningen: gemeentebreed

3.4.1 Containermanagement

Een meer technische verbetering betreft de harmonisatie van het containermanagement. Dit omvat in ieder geval:

- Toepassen van afvalpassen voor alle ondergrondse restafvalcontainers.
- Registratie van restafval minicontainers voor een beter beheer (container management systeem).

Door het toepassen van afvalpassen voor ondergrondse restafvalcontainers en door registratie (door middel van chip of sticker) van de minicontainers, wordt oneigenlijk gebruik van de inzamelvoorzieningen door bijvoorbeeld bedrijven of huishoudens die (onterecht) beschikken over meerder minicontainers, voorkomen of minstens ontmoedigd. Alleen met een pasje heeft men toegang tot de ondergrondse verzamelcontainers en alleen geregistreerde minicontainers worden door de inzameldienst geleegd.

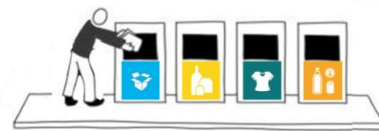
Verder is een containermanagementsysteem van belang voor een adequaat beheer, onderhoud en vervanging van de inzamelmiddelen. Het containermanagement is in de praktijk opgedragen aan de uitvoeringsorganisatie. De gemeentelijke organisatie wordt op dit gebied dus geheel ontzorgd.

3.4.2 Optimaliseren mini-milieuparkjes (wijkvoorzieningen)

In de gemeente zijn op diverse locaties brengvoorzieningen voor de grondstoffen OPK, glas, PMD en textiel. Het aantal verschillende grondstofstromen per locatie kan verschillen. Deze maatregel omvat het optimaliseren van de brengvoorzieningen in de wijk, zodat op elke brenglocatie alle grondstoffen gescheiden kunnen worden aangeboden. Zodoende ontstaan uniforme en goed geoutilleerde mini-milieuparkjes waarmee meer en betere scheiding van grondstoffen wordt bevorderd.

Bij de implementatie van deze maatregel in de realisatiefase, wordt een spreidingsplan opgesteld op basis waarvan de exacte (strategische en goed bereikbare) locaties worden bepaald, en de aanbesteding van de benodigde containers kan worden uitgevoerd. Op basis van de daarmee verkregen inzichten kan er ook voor worden gekozen om op nieuwe locaties extra mini-milieuparkjes te plaatsen.

Er wordt rekening gehouden met plaatsing van circa 65 extra containers voor het op de gewenste locaties uitbreiden van het aantal containers om een volwaardig aanbod van inzamelvoorzieningen te bieden en/of voor het realiseren van nieuwe locaties voor mini-milieuparkjes.

Bovengrondse containers

Voor deze voorzieningen wordt in het plan uitgegaan van bovengrondse containers. De maatregel waarbij (alle) bovengrondse verzamelcontainers worden vervangen door ondergrondse verzamelcontainers is niet voorzien in de planhorizon van dit Uitvoeringsplan. Met vervanging van bovengrondse naar ondergrondse containers is een grote investering gemoeid, die geen effect heeft op de doelstelling 'minder restafval, meer recyclebare grondstoffen'. Bovendien wordt de flexibiliteit voor het eventueel aanpassen van de gerealiseerde inzamelstructuur met bovengrondse containers fors vergroot.

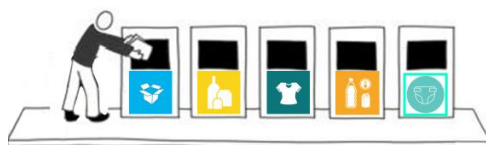
Als voorwaarde geldt dat bovengrondse containers goed onderhouden worden qua techniek en beeldkwaliteit (qua ontwerp en kleur passend in de omgeving, geen beschadigingen) en bijdragen aan de beeldkwaliteit van de openbare ruimte. Met de inzamelorganisatie worden daartoe afspraken gemaakt over het containermanagement en daarmee gemoeide beheer en onderhoud.

3.4.3 Gescheiden inzameling van Luiers en incontinentiemateriaal met wijkcontainers

Luiers en incontinentiemateriaal worden in de huidige situatie integraal met het huishoudelijk restafval ingezameld en verwerkt. Het betreft gemiddeld 9 kg per inwoner per jaar.

Er zijn anno 2020 weliswaar nog onvoldoende recyclingcapaciteit voor luiers en incontinentiemateriaal, maar verwacht wordt dat dit binnen de planhorizon van het Grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025 wel het geval zal zijn. Op het moment van schrijven (2020) bereiden meerdere (groepen) gemeenten in Nederland zich actief voor op het starten van gescheiden inzameling en recycling van luiers. Daarbij worden gezamenlijk en vaak in partnerschap met recyclingorganisaties de mogelijkheden voor (regionale) recyclinginstallaties verkend.

Als maatregel wordt voorgesteld om in de komende vier jaren – wanneer het aanbod van recyclingmogelijkheden is toegenomen - te overwegen om te starten met het inzamelen en recyclen van luiers en incontinentiemateriaal. We gaan uit van bovengrondse wijkcontainers

op 10 supermarktllocaties en 10 andere (strategische, goed bereikbare) locaties in de gemeente, bijvoorbeeld nabij kinderdagverblijven. Dus totaal 20 locaties in de gemeente.

Een exact (strategisch) locatieplan is onderdeel van de projectrealisatie en wordt dan onderzocht en opgesteld.

Naast het gescheiden inzamelen van luiers wil de gemeente ook het gebruik van wasbare luiers onder de aandacht brengen bij de inwoners. Hiervoor kan worden aangesloten bij het project 'Mazzelkontjes' van Milieu Centraal. Wasbare luiers leveren veel minder restafval op dan wegwerpluiers en scoren ook op energieverbruik beter voor het milieu³.

3.4.4 *Alternatieven voor Afval loont*

Een prijsprikkel is een instrument om het afvalgedrag van inwoners te sturen. Prijsprikkels kunnen zijn een beloning of een lagere afvalstoffenheffing voor het scheiden van grondstoffen, of juist het extra moeten betalen voor het aanbieden van minder gewenste afvalstromen.

De landelijke organisatie die het concept "Afval Loont" exploiteerde en ook verantwoordelijk was voor het loket in de gemeente Noordwijk is per december 2019 gestopt met dit concept. Dit betekent dat herinvoering van een dergelijk loket praktisch niet tot de mogelijkheden behoort.

Gemeente Noordwijk verkent samen met de uitvoeringsorganisatie alternatieve mogelijkheden. Het voorliggende Uitvoeringsplan stelt enkele alternatieven voor, zij het zonder een individuele financiële vergoeding. Hier genoemde mogelijke alternatieven zijn een mobiel scheidingsstation en de zogenaamde recyclezuil.

3.4.5 *Mobiel scheidingsstation*

Een mobiel scheidingsstation (MSS) is een grote container (of voertuig, opbouw of aanhanger) die verdeeld is in compartimenten voor het verzamelen van verschillende materialen. Deze materialen worden gedurende de dag verzameld waarna het MSS, bij de milieustraat wordt gelost. De verschillende materialen worden in de daarvoor bestemde containers opgeslagen. Voor kleine hoeveelheden te scheiden afval hoeven inwoners niet zelf meer naar de milieustraat te rijden.

³ Onder meer Milieu Centraal (<https://www.milieucentraal.nl/bewust-winkelen/mazzelkontjes/samenwerking-gemeenten>). Diverse gemeenten nemen deel aan het project 'Mazzelkontjes'. Hierin werkt Milieu Centraal samen met gemeenten om de voordelen van moderne wasbare luiers, die er ook nog eens heel mooi uit zien, uit te lichten. Wasbare luiers zijn beter voor het milieu dan wegwerpluiers, ook als je het wassen meetelt. Milieu Centraal heeft bij de berekening rekening gehouden met afval, de productie en het gebruik.

Een dergelijke voorziening vergt een aanzienlijke investering, en lijkt alleen (financieel) haalbaar indien dit gezamenlijk met meer gemeenten in de regio wordt opgepakt. In de exploitatiebegroting wordt uitgegaan van een gemiddelde inzet van 8 uur per week, nader te verdeling in locaties en frequenties. In overleg met de uitvoeringsorganisatie kunnen de mogelijkheden voor een dergelijke voorziening met meer gemeenten in de regio worden verkend.

3.4.6 *Recyclezuil specifieke grondstofstromen*

Een recyclezuil biedt de mogelijkheid om batterijen, spaarlampen, inktcartridges, dvd's/cd's, mobiele telefoons (met opladers) en kleine elektrische apparaten (tot omvang scheerapparaat) gescheiden aan te bieden. De foto laat een voorbeeld uit de praktijk zien⁴.

Het massa-effect van dergelijke voorzieningen is in verhouding beperkt, maar de communicatieve waarde kan juist zeer groot zijn. Niet alleen wordt de mogelijkheid geboden om communicatieboodschappen op de voorziening te publiceren, maar de voorziening als zodanig straalt uit dat de gemeente Noordwijk alle mogelijkheden biedt om grondstoffen zo veel als mogelijk gescheiden aan te bieden, om daarmee bij te dragen aan een samenleving zonder verspillingen.

Deze maatregel voorziet erin dat bij een aantal mini-milieuparkjes een dergelijke bovengrondse recyclezuil geplaatst. Er wordt uitgegaan van 10 recyclezuilen op nader te bepalen locaties in de gemeente. Ter voorbereiding van de implementatie zal een nader locatieplan worden opgesteld. Plaatsing bij mini-milieuparkjes bij of nabij winkelcentra verdienen vanuit het oogpunt van bereikbaarheid en zichtbaarheid de voorkeur.

⁴ Gemeente Zeist.

3.4.7 Begroting additioneel Uitvoeringplan

De volgende tabel presenteert de kostenbegroting voor de realisatie van de hiervoor beschreven maatregelen.

Versie 04		Financiële effecten				Pakketten		
		Investering	eigen kosten/jr	extern/jr	Exploitatie/jr	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.4	Gemeentebrede service en voorzieningen	€ 559.433	€ 0	€ 266.816	€ 266.816			
1a	Harmoniseren containermanagementsysteem	€ 313.600		€ 24.864	€ 24.864	X	X	X
1b	Containermanagement minicontainers			€ 35.575	€ 35.575	X	X	X
2	Optimaliseren structuur wijkvoorzieningen	€ 162.500		€ 101.760	€ 101.760	X	X	X
3	Apart inzamelen luiers (20 containers)	€ 50.000		€ 24.373	€ 24.373			X
5	Mobiel afvalscheidingsstation (4x/week a 4uur)	€ 33.333		€ 50.390	€ 50.390			X
6	Recyclezuil bij supermarkt (10 locaties)	€ 0		€ 29.853	€ 29.853		X	X

3.5 Service en voorzieningen: milieustraat en grofvuil

3.5.1 Optimaliseren acceptatiebeleid en stimuleren gebruik van de Milieustraat

Deze maatregel omvat de volgende onderdelen:

- Harmoniseren acceptatiebeleid beide milieustraten.
- Onderzoek naar verbetering milieustraat door nieuwe uitvoeringsorganisatie.
- Regionaal onderzoek 'milieustraat 3.0'

In de realisatiefase wordt het acceptatiebeleid van de milieustraten geharmoniseerd en worden de geboden voorzieningen geoptimaliseerd. Dit betekent dat op de milieustraat ook een pasjessysteem voor alle inwoners van Noordwijk wordt ingevoerd. Met een pasje wordt toegang verkregen tot de milieustraat dan wel milieustraten.

De verdere doorontwikkeling van de milieustraat gebeurt in afstemming en overleg met de uitvoeringsorganisatie. In ieder geval wordt het gescheiden aanbieden van grondstoffen bij de milieustraat gepromoot en zo gemakkelijk mogelijk gemaakt. Daarbij worden ook de mogelijkheden voor een "milieustraat 3.0" (ook wel 'circulair ambachtscentrum' genaamd) verkend. Een dergelijk concept is voor gemeente Noordwijk echter alleen een optie in samenwerking met buurgemeenten.

3.5.2 Betalen voor aan huis ophalen van grofvuil

Inwoners kunnen grof vuil aan huis laten ophalen. Dit verandert niet. Wel dient voor het aan huis op laten halen een afspraak te worden gemaakt, en wordt een tarief in rekening gebracht. Dit gebeurt al in de gebiedsdelen Noordwijkerhout en De Zilk, en wordt met deze maatregel in de gehele gemeente geharmoniseerd.

Hiermee is sprake van een relatief restrictief ophaalbeleid, waarmee inwoners juist worden gestimuleerd om grondstoffen gescheiden te brengen naar een milieustraat. Met de uitvoeringsorganisatie worden afspraken gemaakt over details (zoals het gebruik van bigbags).

Bij het ophalen van verbouwingsafval is het van belang dat er geen concurrentievervalsing optreedt met commerciële dienstverleners, hier wordt in de tariefstelling rekening mee gehouden.

3.5.3 Stoppen aan huis inzameling KCA

De inzet van de chemokar voor het aan huis ophalen van KCA kan worden gestopt, omdat de milieustraat/-straten hiervoor een goede voorziening bieden. In gebiedsdeel Noordwijk is reeds gestopt met het aan huis ophalen van KCA, wat overigens niet heeft geleid tot extra KCA in het restafval⁵. Dit beleid wordt geharmoniseerd voor de gehele gemeente.

Inwoners worden erop gewezen dat lege batterijen kunnen worden ingeleverd bij elke winkel of supermarkt die deze producten zelf verkopen, dan wel bij de recyclezuil (zie paragraaf 3.4.6). Restanten van medicijnen en injectienaalden kunnen bij de apotheek worden ingeleverd (vigerend beleid Noordwijk).

3.5.4 Begroting additioneel Uitvoeringsplan

De volgende tabel presenteert de kostenbegroting voor de realisatie van de hiervoor beschreven maatregelen.

Versie 04	Financiële effecten	Financiële effecten			Pakketten			
		Investering	eigen kosten/jr	extern/jr	Exploitatie/jr	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.5	Reduceren grofvuil en stimuleren milieustraat	€ 0	€ 0	-€ 36.720	-€ 36.720			
1	Optimaliseren acceptatiebeleid en stimuleren			€ 0	€ 0	X	X	X
2	Tegen betaling aanhuis ophalen grofafval en			-€ 30.000	-€ 30.000	X	X	X
3	Afschaffen aanhuis ophalen KCA			-€ 6.720	-€ 6.720	X	X	X

3.6 Communicatie en participatie

Wie ver wil komen, moet dichtbij beginnen. Voor het bewerkstelligen van de gestelde ambities (vermindering van het huishoudelijk restafval van 217 kg tot nog maximaal 135 kg per inwoner in 2025) vormen onze inwoners daarvoor de sleutel. Communicatie en participatie zijn daarbij belangrijk beleidsinstrumenten voor de gemeente.

3.6.1 Continu proces van communicatie

Bij de communicatie over het afval- en grondstoffenbeleid maken we onderscheid naar drie niveaus:

1. **Voorlichting:** informatievoorziening voor inwoners zoals: aanbodplaatsen en tijdstippen van inzameling, en welke grondstof in welke bak.

Hiervoor wordt een communicatieplan (jaarplan) opgesteld en voorlichting via bestaande mediakanalen georganiseerd.

Ook wordt de online afvalkalender (inclusief gebruik van een app) geharmoniseerd.

2. **Communicatie rondom de implementatie van het (nieuw) beleid:** Er wordt een projectplan voor de realisatiefase van dit beleid opgesteld. Per project wordt een paragraaf aan de communicatie gewijd. Bij elk deelproject is aandacht voor communicatie. Inwoners worden op de hoogte gebracht van de (nieuwe) regels. Hierbij wordt

- Informeren
- Bewustwording
- Overtuigen
- Motivatie
- Sociale norm

⁵ Op basis van sorteeranalyses wordt de samenstelling van huishoudelijk restafval periodiek onderzocht.

niet alleen maar gebruik gemaakt van schriftelijke communicatie maar ook wordt gewerkt met animaties, illustraties en acties.

3. **Inhoudelijke campagne en participatie** Het doorlopend informeren en betrekken van de inwoners. Inclusief campagne/ marketing gericht op bewustwording van het (duurzaamheids-)belang van het gevoerde beleid. De mediacampagne is gericht op bewustwording en kan worden aangevuld met periodieke ludieke acties

Noordwijk sluit in haar communicatie uitingen aan bij regionale en/of landelijke bewustwordingscampagnes om een zo groot mogelijk effect te sorteren. In een jaarplan worden deze acties, bijvoorbeeld rondom snoeiafval of huisraad ingepland in een logisch seizoen, waarin inwoners dit type materialen vaak aanbieden.

In de uitwerking van de communicatiecampagne gericht op bewustwording zal de eventuele rol en bijdrage van de (nog te kiezen) uitvoeringsorganisatie worden onderzocht. Binnen de gemeente is samenwerking tussen de medewerkers afval- en grondstoffen en de communicatieafdeling essentieel om dit goed vorm te geven.

Bij de uitwerking van het communicatieplan, de campagne en de verdere concretisering worden in ieder geval de volgende maatregelen getroffen:

- In de aanpak worden de 'prioritaire' grondstofstromen onder de aandacht gebracht. Op basis van de behaalde prestaties (grondstofmonitor) en de sorteeranalyses (welke grondstoffen bevinden zich nog in het restafval) worden de grondstofstromen geselecteerd en geprioriteerd.
- Als maatregelen en communicatie, ter bewustwording en preventie van afval wordt in ieder geval ingezet op het promoten van:
 - het voorkomen van voedselverspilling;
 - het gebruik van wasbare luiers;
 - het verminderen van de verspreiding van ongevraagde en ongewenste reclamefolders door het actief gebruik maken van de bestaande 'nee-nee' en 'nee ja' stickers die door de gemeente beschikbaar worden gesteld.
Onderzocht wordt of het toepassen van een 'ja ja' sticker in de gemeente Noordwijk gewenst is.
- In de gemeente Noordwijk wordt een 100-100-100 project uitgevoerd. Daarbij worden 100 huishoudens uitgenodigd en uitgedaagd om 100 dagen, 100% zonder afval te leven. Over de ervaringen wordt gemeentebreed dus richting alle inwoners worden gecommuniceerd.

Kader: Gedragwetenschappelijk bewijs van succesvol communiceren

- Positieve feedback op gedrag leidt altijd tot een bestendiging en – zelfs – verbetering van dat gedrag.
- Normatieve communicatie werkt. Straal dus uit dat afvalscheiding de norm is en dat veel restafval wellicht niet langer sociaal acceptabel is (Goal Framing).
- Maak gebruik van de theorie van Sociaal Bewijs. Deze theorie stelt dat mensen de meerderheid van de groep volgen en zich spiegelen aan wat die doet. Het gedrag dat anderen in een groep vertonen, wordt gezien als het “juiste” gedrag en vormt de leidraad voor het eigen gedrag.
- Kondig wijzigingen aan, plant zaadjes, consulteer bewoners zodat zij zich niet overvallen voelen.
- Teveel wijzigingen maakt oncomfortabel en kan leiden tot verwarring en desoriëntatie. Focus in eerste instantie op de belangrijkste wijzigingen.
- Angst voor gezichtsverlies kan een reden zijn voor weerstand. Zorg dus voor een positieve communicatie, wees niet te kritisch op oud gedrag. Geef ook voldoende informatie opdat mensen niet hoeven te twijfelen over de eigen competenties.
- Houd rekening met sentimenten uit het verleden, zeker na een gemeentelijke herindeling. Mensen hebben de neiging zichzelf onder een bepaalde minderheid te schalen --bijvoorbeeld ouderen, centrum gebied, kleine kern – om vervolgens te redeneren dat deze minderheid benadeeld wordt.

3.6.2 *Participatieplatform*

Burgerparticipatie geeft belangrijke inzichten waarmee rekening kan worden gehouden bij de implementatie en uitvoering van het grondstoffenbeleid in de gemeente Noordwijk. De uitkomsten van de inwonerparticipatie tijdens het opstellen van dit plan is opgenomen in bijlage 7. Het digitaal participatieplatform dat ten behoeve van de voorbereiding van dit Uitvoeringsplan is gestart, zal ook tijdens de implementatie actief worden ingezet.

Het digitaal participatieplatform ‘Samen Noordwijk’ (dat door de gemeente ook voor andere thema’s en beleidsvelden wordt gebruikt) wordt voor afval en grondstoffen benut om het gesprek met de inwoners te voeren. Met het participatieplatform ‘afval en grondstoffen’ houdt de gemeente voeling met de inwoners tijdens de implementatie van het nieuwe grondstoffenbeleid en bij de invoering van nieuwe inzamelvoorzieningen.

Naast het gesprek met de inwoners over de maatregelen die de gemeente wil initiëren komen er ook innovatieve ideeën van inwoners uit dit type participatie. Het nader verkennen en uitrollen van deze ideeën hebben een sterke communicatieve waarde en versterken het effect van de overige maatregelen.

Voor gebruik van het online participatieplatform wordt een programma opgesteld met een telkens vooruitschuivende planhorizon van 1 tot 2 jaar. Zodoende kunnen accenten bij de participatie verschuiven. In de eerste periode richten we ons vooral op de implementatie en

de betekenis daarvan voor de inwoners. In de daaropvolgende periode kan het accent meer worden gelegd op een goed gebruik van voorzieningen of gesprekken met en tussen inwoners over duurzaam gedrag, bewustwording, suggesties en ideeën, et cetera.

Voor het faciliteren van het platform wordt rekening gehouden met additionele inzet van een moderator (gemiddeld 100 uur per jaar). Verdere aansturing en ondersteuning vanuit de afdeling communicatie en participatie gebeurt met beschikbare formatie binnen de budgettaire kaders.

3.6.3 *Stimuleren hergebruik producten door kringloopwinkels*

Gemeente Noordwijk wil de functie en het gebruik van kringloopwinkels actief promoten. Dit is onderwerp voor de communicatie en participatie inzet.

Via voorlichting en de op bewustwording gerichte campagne van de gemeente Noordwijk worden de mogelijkheden en de meerwaarde van kringloopwinkels gepromoot. Er wordt contact gelegd en onderhouden met de kringloopwinkels zodat, informatie over concrete activiteiten en ervaringen gedeeld kunnen worden en mede input zijn voor de promotie door gemeente Noordwijk.

In samenwerking met de kringloopwinkels worden de behoefte en mogelijkheden verkend, waarbij (een of meer) kringloopwinkels de mogelijkheid krijgen om herbruikbare goederen bij (of nabij) de milieustraat in te zamelen, of herbruikbare goederen aan huis op te halen.

3.6.4 *Levensduurverlenging consumentenproducten (vooral elektrische en elektronische apparaten)*

Gemeente Noordwijk wil initiatieven ondersteunen waarmee de levensduur (gebruiksduur) van consumentenproducten wordt verlengd. Dit gebeurt in ieder geval door het promoten en ondersteunen van al aanwezige en eventuele nieuwe 'repair cafés' in de gemeente.

Vooralsnog betreft dit het promoten via voorlichting en de op bewustwording gerichte campagne. Hiervoor wordt contact gezocht en onderhouden met de organisatoren van de repair cafés, zodat informatie over concrete activiteiten (data, locatie) en ervaringen gedeeld kunnen worden en input zijn voor de promotie door gemeente Noordwijk.

3.6.5 *Scholen⁶*

Bij het realiseren van de doelstellingen op het gebied van reductie restafval, meer en beter recyclebare grondstoffen en de transitie naar een circulaire samenleving, nemen scholen in de gemeente Noordwijk een speciale plek in. Kinderen zijn de toekomst. Het is van belang dat de jeugd leert over duurzaamheid en circulariteit. Door in een vroeg stadium kennis en ervaring op te doen met afvalscheiding, is de kans groot dat ze dat in de toekomst blijven doen. De gemeente Noordwijk zal hiertoe minstens op het niveau van communicatie en voorlichting de jeugd en scholen als specifieke doelgroep gaan benaderen.

⁶ Zie ook het manifest Afvalscheiding bij scholen en maatschappelijke organisaties, NVRD april 2020.

Afval bij scholen wordt getypeerd als met huishoudelijk afval vergelijkbaar bedrijfsafval. Waar afvalscheiding bij huishoudens al gemeengoed is, vindt dat bij scholen en maatschappelijke organisaties nog niet overal plaats.

Het belang van afvalscheiding op scholen en maatschappelijke organisaties wordt breed gedragen, maar huidige financiële en wettelijke barrières belemmeren dit. Met het aannemen van het amendement van kamerlid Schonis op 1 april 2020⁷ wordt in de Wet milieubeheer de mogelijkheid gecreëerd om afval in te zamelen dat naar aard en samenstelling vergelijkbaar is met huishoudelijk afval. Deze mogelijkheid kan sindsdien per algemene maatregel van bestuur aan gemeenten worden gegeven.

Wanneer de barrières en drempels die de gemeente ondervindt vervallen zal het college van de gemeente Noordwijk de mogelijkheden verkennen om bij scholen bakken en containers aan te bieden en het afval in de normale ophaalronde onder te brengen. Afvalscheiding op scholen heeft in ieder geval betrekking op de stromen gft-afval, PMD en oud papier/karton, waarbij dan rekening wordt gehouden met het huidige inzamelsysteem voor huishoudelijk afval in de gemeente.

3.6.6 Begroting additioneel Uitvoeringplan

De volgende tabel presenteert de kostenbegroting voor de realisatie van de hiervoor beschreven maatregelen.

Versie 04		Financiële effecten				Pakketten		
		Investering	eigen kosten/jr	extern/jr	Exploitatie/jr	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.6	Communicatie	€ 0	€ 0	€ 50.500	€ 50.500			
1a	Opstellen plannen		€ 0		€ 0	X	X	X
1b	Communicatie-middelen			€ 500	€ 500	X	X	X
1c	On-line afvalkalender		€ 0		€ 0	X	X	X
1d	Campagne			€ 20.000	€ 20.000	X	X	X
2	Participatie, moderetor			€ 10.000	€ 10.000	X	X	X
3	Stimuleren kringloopbedrijvigheid			€ 5.000	€ 5.000	X	X	X
4	Levensduurverlenging consumentenproducten			€ 15.000	€ 15.000	X	X	X

⁷ Tweede Kamer: Wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2018/851 van het Europees parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen (PbEU L 150) (Implementatiewet wijziging EU-kaderrichtlijn afvalstoffen). Amendement van het lid Schonis d.d. 30 maart 2020.

3.7 Handhaving

Voor een integraal grondstoffenbeleid is handhaving een onmisbare schakel. De wijze waarop handhaving in het kader van afval- en grondstoffen wordt ingericht wordt uitgewerkt als onderdeel van het vigerende handhavingsplan en de daarin onderscheiden domeinen in de gemeente Noordwijk. Elk domein heeft zijn eigen specifieke opleidingseisen en een zogenoemd maximaal opsporingspakket. Voor elk domein is aangegeven wat de bevoegdheden van de boa's in dat domein zijn. Voor afval en grondstoffen betreft dit het Prioriteitenplan Boa's, domein 1.

Openbare ruimte.

Het handhavingsplan beschrijft het handhavingsbeleid, de prioriteiten en de maatregelen die, op jaarbasis, worden uitgevoerd. Er wordt onderscheid gemaakt naar enerzijds de handhaving- en nalevingsstrategie en anderzijds de preventiestrategie.

3.7.1 Handhavings- en nalevingstrategie (BOA's)

In het beleid en bij deze maatregelen en activiteiten wordt, zoals gezegd onderscheid gemaakt naar een handhavingsstrategie en een preventiestrategie. De handhaving- en nalevingsstrategie zijn gericht op handhaving en naleving van het afvalbeheerbeleid door inwoners. Onder meer gericht op het correct scheiden van grondstoffen en het op de juiste wijze (en de juiste tijden) aanbieden van de minicontainers en het grof huishoudelijk afval. Handhavend optreden omvat ook het corrigeren van een ongewenste situatie.

Het voorkomen en aanpakken van overlast (onder meer afval- en grofvuildumping) heeft in het vigerende handhavingsbeleid van de gemeente Noordwijk al hoge prioriteit. Zie hiervoor Prioriteitenplan Boa's (Domein 1: Openbare ruimte) 2019 – 2020.

Verder zal de gemeente extra handhaving door de Omgevingsdienst bevorderen ten aanzien van oneigenlijk gebruik van de inzamelvoorzieningen voor huishoudens door (KWD⁸) bedrijven. Enerzijds wordt oneigenlijk gebruik al zo veel mogelijk voorkomen door de uitbreiding van het containermanagementsysteem (zie paragraaf 3.4.1). Daarbij worden alle (restafval) minicontainers voorzien van een chip en worden op adres geregistreerd. Verder worden alle ondergrondse verzamelcontainers voorzien van pasregistratie. Anderzijds is toezicht gewenst. Bijvoorbeeld door – in voorkomende gevallen – te controleren of een KWD-bedrijf beschikt over een inzamelcontract voor het (laten) ophalen van bedrijfsafval.

3.7.2 Preventiestrategie: de afvalcoach

Handhavend optreden omvat vaak het corrigeren van een ongewenste situatie. Dit is echter niet altijd doelmatig als overtredingen ontstaan uit gebrek aan kennis of informatie bij de inwoners. Het kan dan doelmatiger zijn om te voorkomen dat overtredingen ontstaan.

⁸ KWD afval = kantoren, winkels en diensten afval

De preventiestrategie is de aanpak en werkwijze met inzet van andere instrumenten dan toezicht en handhaving, met als doel te voorkomen dat overtredingen ontstaan. Dit wil de gemeente Noordwijk doen door de inzet van speciaal daarvoor opgeleide afvalcoaches. Deze afvalcoaches zijn mensen met ervaring op het gebied van afvalbeheer en met goede sociale en communicatieve vaardigheden. Dit kunnen ook mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt zijn die de gemeente op deze manier werkervaring biedt met eventuele doorstroom naar regulier werk.

Het werven en selecteren van een of meerdere afvalcoaches wordt zo mogelijk in samenwerking met de uitvoeringsorganisatie gedaan.

3.7.3 Begroting additioneel Uitvoeringplan

De volgende tabel presenteert de kostenbegroting voor de realisatie van de hiervoor beschreven maatregelen.

		Financiële effecten				Pakketten		
		Investering	eigen kosten/jr	extern/jr	Exploitatie/jr	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.7	Handhaving/afvalcoach	€ 0	€ 65.440	€ 0	€ 65.440			
1	Preventief: afvalcoaches (1.400 uur/jaar)		€ 28.000		€ 28.000		X	X
2	Correctief/repressief: handhaving (416 uur/jaar)		€ 18.720		€ 18.720	X	X	X
3	Handhaving KWD/bedrijfsafval (416 uur/jaar)		€ 18.720		€ 18.720	X	X	X

4 FINANCIËN EN PLANNING

4.1 Uitgangspunten berekeningen

Met betrekking tot de begroting en financiën van de maatregelen in dit Uitvoeringsplan zijn de volgende uitgangspunten van kracht:

- De vergelijking met de 'huidige situatie' betreft een verschillen analyse. Dit betekent dat alleen die kostencomponenten in de uitvoering en kostenstructuur worden meegenomen die onderhevig zijn aan verandering. De overige kosten blijven daarbij buiten beschouwing (ceteris paribus).
- Investerings ten behoeve van een maatregel (bijvoorbeeld het aanschaffen en plaatsen van nieuwe inzamelcontainers) worden in de exploitatie verdisconteerd als rente en afschrijving. We hanteren een annuïtaire afschrijving, zodat deze lasten jaarlijks constant zijn. De investeringen worden, zoals gebruikelijk is in Noordwijk, geactiveerd in het jaar nadat de implementatie is gestart.
Alle investeringen worden toegerekend aan de 'begroting afvalbeheer'. In de praktijk kan de gemeente ervoor kiezen om bepaalde investeringen (of exploitatiekosten) vanuit andere bronnen te financieren, waarmee de jaarlasten van het afvalbeheer worden verlaagd.
- Per maatregel is de (eventueel) benodigde inzet van mens en materieel bepaald. Op basis van de 'workload' (areaal, de diverse inzameldiensten, afval/grondstofhoeveelheden, serviceniveau/frequenties/etc.) worden de benodigde inzet van mens, materieel en kapitaalgoederen (inzamelvoorzieningen) bepaald. Daarbij gaan wij uit van genormeerde (in de praktijk beproefde) (uur)tarieven en productiviteitsnormen. De handelingkosten zijn verwerkt in de jaarexploitatie.
- Ook de overige uitgaven (out of pocket, b.v. campagne budget) zijn verwerkt in jaar-exploitatie.
- Met het nieuwe beleid en de maatregelen wordt een verdere reductie van het huishoudelijk restafval en meer en betere scheiding van recyclebare grondstoffen bewerkstelligd. Op basis van analyses is bepaald welke reductie en betere scheiding verwacht mag worden. De verwerkingskosten worden bepaald op basis van (gewijzigde) hoeveelheden afval- en grondstoffen en de verwerkingstarieven, actuele vergoedingen (Afvalfonds) en belastingen (Afvalstoffenbelasting).
- De berekening gaat bij aanvang uit van een 'going concern' situatie (paragraaf 4.2). Vervolgens worden in bijlage 5 de maatregelen in een grove planning gebracht, waarbij ook rekening wordt gehouden met het principe dat het effect van een maatregel na-ijlt. Gewijzigd gedrag van de inwoners (minder restafval, meer gescheiden grondstoffen) vergt een tijdspanne.

- De berekeningen en meerjaren projecties zijn niet geïndexeerd.
- In de totale jaarkosten per maatregelenpakket in dit hoofdstuk wordt gerekend met de verwachte tarieven per 2024. Onderbouwing van deze reële tarief raming is opgenomen in bijlage 1. In de jaarplanning (bijlage 5) rekenen we t/m 2023 met het huidige tarief en per 2024 met de verwachte nieuwe tarieven.

4.2 Overzicht investeringen effecten pakketten

4.2.1 Investeringsopgave en exploitatiekosten (per jaar)

De volgende tabel presenteert de jaarlijkse kosten bij uitvoering van de maatregelen in dit Uitvoeringsplan. Hierin is ook opgenomen welke maatregelen opgenomen zijn in de drie verschillende pakketten.

Versie 04	Financiële effecten				Pakketten		
	Investering	eigen kosten/jr	extern/jr	Exploitatie/jr	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.1 Basis Afval en Grondstoffenbeleid	€ 0	€ 0	€ 41.600	€ 41.600			
1 Opstellen plannen		€ 0		€ 0	X	X	X
2 Externe projectmanagement			€ 41.600	€ 41.600	X	X	X
3 Sorteeraanlyse (worden al uitgevoerd)			€ 0	€ 0	X	X	X
				€ 0			
3.2 Laagbouw	€ 382.920	€ 0	€ 193.305	€ 193.305			
1 Aanhuis ophalen OPK in 3e container (13x/jaar)	€ 382.920		€ 170.424	€ 170.424			X
2 Aanhuis ophalen PMD in plastic zakken	€ 0		€ 118.186	€ 118.186		X	X
3a Aanpassen ophaalfrequentie RST (-8x/jaar)			-€ 95.305	-€ 95.305		X	X
3b Volume restcontainer verkleinen (140 ipv 240ltr)			€ 0	€ 0		X	X
				€ 0			
3.3 Hoogbouw	€ 637.250	€ 0	€ 152.060	€ 152.060			
1 Apart inzamelen OPK (100 containers)	€ 250.000		€ 65.120	€ 65.120			X
2a Uitbreiden apart inzamelen GFT (+88 bovengr.)	€ 218.750		€ 63.350	€ 63.350	X	X	X
2b Verstrekken 6.740 keukennemertjes hoogbouw	€ 168.500		€ 23.590	€ 23.590			X
				€ 0			
3.4 Gemeentebrede service en voorzieningen	€ 559.433	€ 0	€ 266.816	€ 266.816			
1a Harmoniseren containermanagementsysteem	€ 313.600		€ 24.864	€ 24.864	X	X	X
1b Containermanagement minicontainers			€ 35.575	€ 35.575	X	X	X
2 Optimaliseren structuur wijkvoorzieningen	€ 162.500		€ 101.760	€ 101.760	X	X	X
3 Apart inzamelen luiers (20 containers)	€ 50.000		€ 24.373	€ 24.373			X
5 Mobiel afvalscheidingsstation (4x/week a 4uur)	€ 33.333		€ 50.390	€ 50.390			X
6 Recyclezuil bij supermarkt (10 locaties)	€ 0		€ 29.853	€ 29.853		X	X
				0			
3.5 Reduceren grofvuil en stimuleren milieustraat	€ 0	€ 0	-€ 36.720	-€ 36.720			
1 Optimaliseren acceptatiebeleid en stimuleren			€ 0	€ 0	X	X	X
2 Tegen betaling aanhuis ophalen grofvuil en			-€ 30.000	-€ 30.000	X	X	X
3 Afschaffen aanhuis ophalen KCA			-€ 6.720	-€ 6.720	X	X	X
				0			
3.6 Communicatie	€ 0	€ 0	€ 50.500	€ 50.500			
1 Continu proces van communicatie				€ 0			
1a Opstellen plannen		€ 0		€ 0	X	X	X
1b Communicatie-middelen			€ 500	€ 500	X	X	X
1c On-line afvalkalender		€ 0		€ 0	X	X	X
1d Campagne			€ 20.000	€ 20.000	X	X	X
2 Participatie, moderetor			€ 10.000	€ 10.000	X	X	X
3 Stimuleren kringloopbedrijvigheid			€ 5.000	€ 5.000	X	X	X
4 Levensduurverlenging consumentenproducten			€ 15.000	€ 15.000	X	X	X
				0			
3.7 Handhaving/afvalcoach	€ 0	€ 65.440	€ 0	€ 65.440			
1 Preventief: afvalcoaches (1.400 uur/jaar)		€ 28.000		€ 28.000		X	X
2 Correctief/repressief: handhaving (416 uur/jaar)		€ 18.720		€ 18.720	X	X	X
3 Handhaving KWD/bedrijfsafval (416 uur/jaar)		€ 18.720		€ 18.720	X	X	X
				0			

De maatregelen verwijzen naar de betreffende paragrafen in hoofdstuk 3. In bijlage 4 is een overzichtstabel met een technische onderbouwing opgenomen.

Overzicht jaarexploitatie (going concern)

Maatregelen	Versie 04	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.1. Basis Afval en Grondstoffenbeleid		€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000
3.2. Laagbouw		€ 0	€ 23.000	€ 193.000
3.3. Hoogbouw		€ 63.000	€ 63.000	€ 152.000
3.4. Gemeentebrede service en voorzieningen		€ 162.000	€ 192.000	€ 267.000
3.5. Reduceren grofvuil en stimuleren milieustraat		-€ 37.000	-€ 37.000	-€ 37.000
3.6. Communicatie		€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000
3.7. Handhaving/afvalcoach		€ 37.000	€ 65.000	€ 65.000
Jaarkosten maatregelen (going concern)		€ 318.000	€ 399.000	€ 733.000

De totale jaarkostenkosten (exclusief verwerking) van het totaal aan maatregelen (pakket C) bedragen € 733.000,-. Met de gepresenteerde maatregelen is een investering van € 1,58 miljoen gemoeid. Hiervan zijn €690.000,- aan investeringen en €318.000,- aan jaarlasten als gevolg van harmonisatie (maatregelen pakket A).

Overzicht investeringsopgave

	Versie 04	Pakket A	Pakket B	Pakket C
Investeringsopgave		€ 690.000	€ 690.000	€ 1.580.000

Een raming van de investeringsopgaven per jaar, op basis van de implementatieplanning is in bijlage 5 opgenomen.

4.2.2 Effect maatregelen op verwerkingskosten

Zoals in het Grondstoffenbeleidsplan is toegelicht, is sprake van een groot verbeter potentieel voor reductie van restafval en meer en betere scheiding van recyclebare grondstoffen. In het restafval bevinden zich nog zeer veel recyclebare grondstoffen. In samenwerking met een ambtelijke projectgroep en andere, bij het afvalbeheer betrokken functionarissen is een analyse gemaakt van de reëel haalbare mogelijkheden voor het verbeteren van de afvalbeheerprestaties. Zij hiervoor het Grondstoffenbeleidsplan.

De volgende tabel toont de te verwachten wijzigingen van hoeveelheden restafval en recyclebare grondstoffen per pakket.

Versie 04	Huidige situatie	Pakket A		Pakket B		Pakket C	
			verschil tov huidig		verschil tov huidig		verschil tov huidig
Hoeveelheid afval (kg/inwoner)							
Restafval	217,5	180,9	-37	155,9	-62	122,2	-95
Grondstoffen	224,8	257,3	32	272,3	47	305,9	81
Totale hoeveelheid afval	442,3	438,1	-4	428,1	-14	428,1	-14
Scheidingspercentage	51%	59%		64%		71%	
Verwerkingskosten	124 € 1.303.000	€ 1.099.000	€ -204.000	€ 786.000	€ -517.000	€ 576.000	€ -727.000

Door meer actief beleid te voeren en inwoners te verleiden en te faciliteren bij het voorkomen van restafval en het beter en meer scheiden van grondstoffen, neemt de hoeveelheid huishoudelijk restafval (in pakket C) af van 217 kg per inwoner naar 122 kg per inwoner per jaar. Het scheidingspercentage (in de huidige situatie 51%) verbetert tot 71%.

De restafvalreductie van pakket C ligt in lijn met de ambitie van de raad, vastgelegd in het grondstoffenbeleidsplan (135 kg/ inwoner). Met de overige pakketten wordt de raadsambitie niet gehaald.

Uitgaande van de verwerkingstarieven, actuele vergoedingen (Afvalfonds) en de Verbrandingsbelasting⁹ worden in de volgende tabel de kosten voor verwerking van afval- en grondstoffen bepaald. Ten opzichte van de huidige situatie is bij pakket C sprake van € 727.000,- vermeden kosten. Bij andere pakketten is dit logischerwijs lager.

4.2.3 Totaal jaarkosten

Per pakket leiden de jaarkosten van de maatregelen en de vermeden verwerkingskosten tot een totaaloverzicht in de going concernsituatie. Door ingroeieffecten en investeringen zal het effect per jaar verschillen.

Overzicht jaarexploitatie (going concern)

Maatregelen	Versie 04	Pakket A	Pakket B	Pakket C
3.1. Basis Afval en Grondstoffenbeleid		€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000
3.2. Laagbouw		€ 0	€ 23.000	€ 193.000
3.3. Hoogbouw		€ 63.000	€ 63.000	€ 152.000
3.4. Gemeentebrede service en voorzieningen		€ 162.000	€ 192.000	€ 267.000
3.5. Reduceren grofvuil en stimuleren milieustraat		-€ 37.000	-€ 37.000	-€ 37.000
3.6. Communicatie		€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000
3.7. Handhaving/afvalcoach		€ 37.000	€ 65.000	€ 65.000
Jaarkosten maatregelen (going concern)		€ 318.000	€ 399.000	€ 733.000
Besparing verwerkingskosten		-€ 204.000	-€ 516.000	-€ 727.000
Jaarkosten (going concern) per huishouden	19.504 /huish	€ 6	-€ 6	€ 0

Investeren in nieuw beleid draagt bij aan het verder reduceren van de hoeveelheid huishoudelijk restafval door preventie en meer scheiding van recyclebare grondstoffen, en leidt ertoe dat toekomstige stijgingen van restafvalverwerkingstarieven en fiscale vergroeningsmaatregelen minder effect hebben op (doorwerken in) de kosten van het huishoudelijk afvalbeheer in de gemeente Noordwijk.

Het complete pakket leidt in een going concernsituatie tot extra jaarkosten van € 733.000,-. Deze maatregelen leiden echter ook tot een besparing van verwerkingskosten. Op basis van de verwachte tarieven per 2024 is dat € 727.000,-.

De verschillen tussen de pakketten zijn in onderstaande tabel zeer beknopt samengevat:

Overzicht jaarexploitatie per huishouden (going concern)

Maatregelen	Versie 04	Pakket A	Pakket B	Pakket C
Jaarkosten (going concern)		€ 6	-€ 6	€ 0
Scheidingspercentage		59%	64%	71%
Kg/inwoner restafval		181	156	122

⁹ Formeel Afvalstoffenbelasting, maar in de praktijk Verbrandingsbelasting genaamd. In dit rapport geven we de voorkeur aan de term Verbrandingsbelasting.

4.3 Samenvattend per pakket

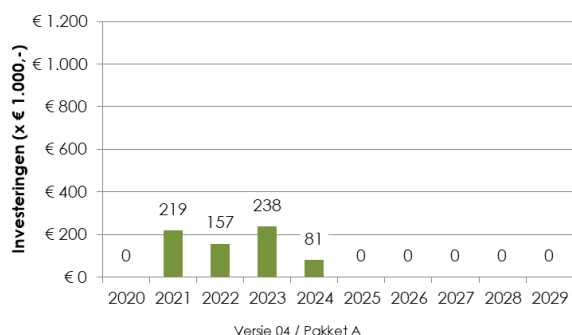
Pakket A

Pakket A bevat de maatregelen die voortvloeien uit de harmonisatie van beide gebiedsdeelen. Conform gestelde in het grondstoffenbeleidsplan 2021 – 2025 is voor de harmonisatie steeds het uitgangspunt gehanteerd, dat bij eventuele verschillen tussen grondgebied Noordwijk en Noordwijkerhout, de 'beste' voorziening wordt doorgevoerd.

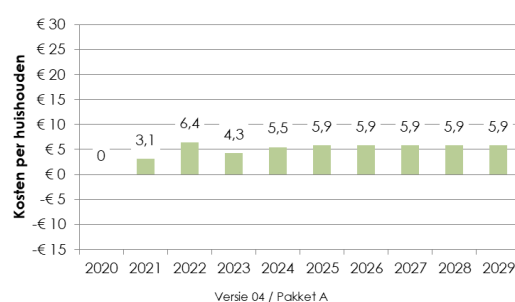
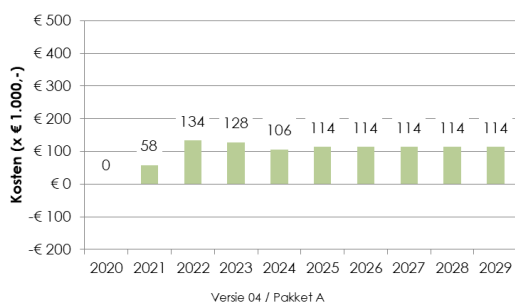
Het woord 'beste' dient hier gelezen te worden als: de voorziening die het meeste bijdraagt aan minder restafval en meer zuivere grondstoffen. De harmonisatie van beide gebiedsdelen resulteert in een verbetering van het scheidingsresultaat van 50 naar 59 procent.

Als gevolg van de investeringen die hiermee zijn gemoeid stijgt de afvalstoffenheffing met €6,- per huishouden per jaar. In principe zijn deze meerkosten niet toe te wijzen aan het dit jaar vastgestelde grondstoffenbeleid, omdat zoals eerder gezegd, deze aanpassingen ook gedaan hadden moeten worden zonder grondstoffenbeleid. In vergelijking met de huidige situatie leidt het pakket A tot hogere jaarlasten. De diverse uitgaven voor harmonisatiemaatregelen leiden maar beperkt tot een vermindering van de verwerkingskosten. Met 181 kg restafval per inwoner wordt de doelstelling niet bereikt.

Bij dit pakket tonen de investeringen per jaar het volgende verloop.

De volgende grafieken tonen het kosteneffect (saldo) per jaar. Zowel het totaalbedrag als ook de kosten per huishouden.

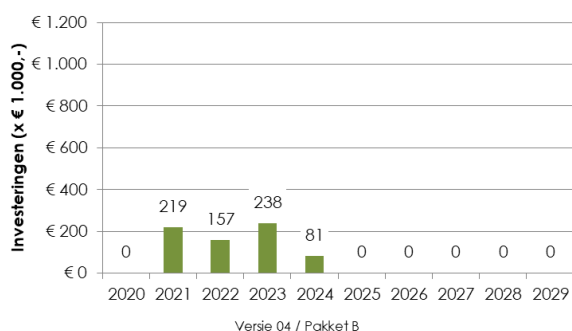
Pakket B

In pakket B worden bovenop de harmonisatiemaatregelen van pakket A extra maatregelen voorgesteld die zich richten op minder restafval en meer zuivere grondstoffen. Dit zijn:

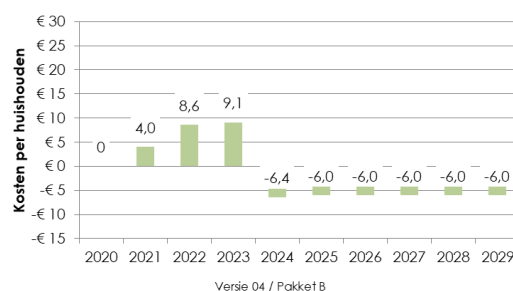
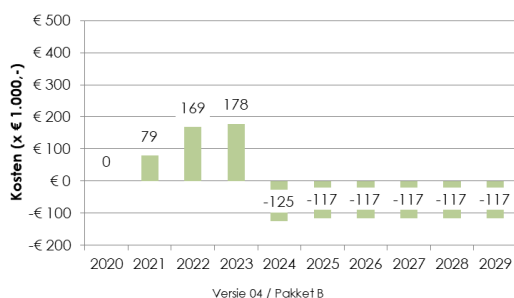
- PMD inzameling aan huis
- Verlaging frequentie restafvalinzameling en het verkleinen het volume van de restafvalcontainer.
- Recyclezuilen bij supermarkten
- Inzet afvalcoaches

Met dit pakket verbetert het scheidingsresultaat van 50 naar 64 procent. Opvallend is dat de toename van meer zuivere grondstoffen en daarmee minder restafval, resulteert in een lagere afvalstoffenheffing, namelijk een daling van de afvalstoffenheffing met €6,- per huishouden per jaar. De eigen afvalscheidingsambitie worden echter niet bereikt, de hoeveelheid restafval wordt geraamd op 156 kg/inwoner. De verdergaande landelijke VANG ambities komen dan ook niet in het zicht.

Bij dit pakket tonen de investeringen per jaar het volgende verloop.

De volgende grafieken tonen het kosteneffect (saldo) per jaar. Zowel het totaalbedrag als ook de kosten per huishouden.

Pakket C

Pakket C bevat alle maatregelen genoemd in dit uitvoeringsplan (d.w.z. inclusief maatregelen uit pakket A en B). Aanvullend op pakket B zijn dat:

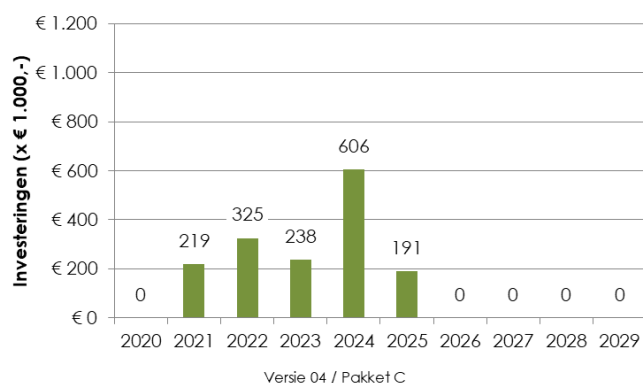
- OPK inzameling laagbouw
- OPK inzameling hoogbouw
- Luierinzameling
- Mobiel scheidingsstation
- Verstrekken keukenemmertjes GFE hoogbouw

In de implementatieplanning worden de maatregelen uit pakketten A en B eerst geïmplementeerd. Bijlage 5 laat zien dat bovenstaande maatregelen achteraan de planperiode pas in of na 2024 worden geëffectueerd.

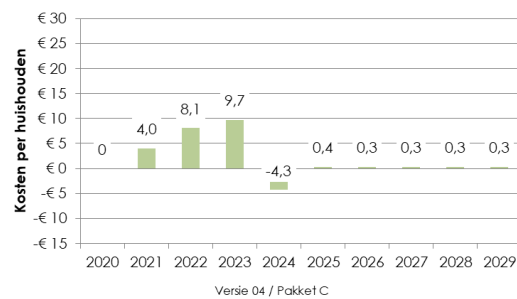
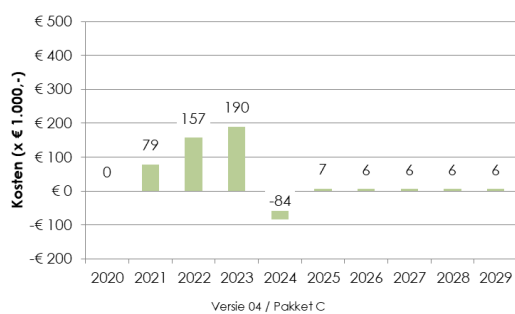
De jaarkosten van pakket C blijven hoger dan pakket B. Bovenstaande maatregelen leiden niet tot een hogere besparing van verwerkingskosten dan dat de maatregel zelf kosten. Met deze maatregelen wordt wel een stevige en zichtbare basis gelegd voor het verder doorontwikkelen van afval en grondstoffenbeleid, gericht op een restafvalloze samenleving in 2050. Een grote restafvalreductie verkleint ook de kwetsbaarheid voor toekomstige tariefstijgingen en/of sterkere belastingmaatregelen (afvalstoffenbelasting en CO₂ heffing) van overheidswege om huishoudelijk restafval verder terug te dringen.

Pakket C past precies binnen de kaders van het grondstoffenbeleidsplan. Aan het einde van de planhorizon zorgt pakket C voor een kostenneutrale going-concernsituatie. Tevens wordt alleen met pakket C de door de gemeenteraad vastgestelde ambitie van 70 procent afvalscheiding van huishoudelijk afval bereikt.

Bij dit pakket tonen de investeringen per jaar het volgende verloop.

De volgende grafieken tonen het kosteneffect (saldo) per jaar. Zowel het totaalbedrag als ook de kosten per huishouden.

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk
+31 (0)71 36 60 600
gemeente@noordwijk.nl
noordwijk.nl